

[Ole Bjørn Kraft.]

mig at takke Regeringen, fordi den i det forelagte Forslag har givet denne Tanke en principiel Tilslutning.

Jeg vilde blot ønske, at Regeringen var gaaet endnu videre. Som jeg allerede sagde, sidste Gang jeg havde Ordet om denne Sag, maatte et Folketing paa 100 Medlemmer og et Landsting paa 50 Medlemmer være tilstrækkeligt for vort Behov. Dette vilde for Folketingets Vedkommende let kunne gennemføres, hvis man kunde tænke sig at gaa over til Forholdstalsvalg i store Kredse; for Landstingets Vedkommende vil en saadan Ændring jo kræve Grundlovsændring, men jeg synes dog, man burde benytte Lejligheden, naar man vil nedsætte Folketingets Medlemsantal, til ogsaa at nedsætte Landstingets med de 6—7 Medlemmer, som det er muligt at nedsætte det med uden Grundlovsændring.

Jeg betragter en Nedsættelse af Rigsdagsmændenes Antal ikke alene som en økonomisk Gevinst, men ogsaa som velegnet til at fremme Tingets Arbejde. Jeg er her ganske i Modstrid med det ærede Medlem Hr. P. Munch, som mente, at det vilde være vanskeligt at gennemføre Tingets Arbejde med et mindre Antal Medlemmer. Jeg har ganske vist ikke nogen overvældende Erfaring med Hensyn til Udvalgsarbejde, men jeg tror dog at kunne sige saa meget, at der intet vil være til Hinder for, at Udvalgene i lige saa høj Grad kan gennemføre deres Arbejde med 10 Medlemmer som med 15, og jeg er overbevist om, at den Koncentrering, som vil finde Sted gennem en Nedsættelse f. Eks. til 100 Medlemmer, i høj Grad vil give Mulighed for ogsaa at forøge selve Arbejdstempoet i Rigsdagen. Jeg haaber, at denne Tanke om Nedsættelse af Rigsdagsmændenes Antal, som jo er blevet mødt med Sympati fra saa at sige alle Sider, ikke vil komme til at nøjes blot med Sympati, men ogsaa vil faa Mulighed for at blive til Virkelighed.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Det er maaske neppe nødvendigt at imødegaa det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen. Vi havde den samme Debat for godt 4 Aar siden, og det ærede Medlems Standpunkt var jo saadan, at den sunde Sans lige straks vender sig imod det og slaar det ned. Det er i afgjort Strid med hele Venstres Fortid, hvor Programmet var at holde paa

den lige og almindelige Valgret. Jeg behøver blot at minde om, hvad Venstres mangeaarige Valglovsordfører Sofus Høgsbro sagde i 1894—95: Det gaar ikke an at give den enkelte Vælger enten det halve eller det dobbelte af, hvad andre Vælgere har. Jeg ved, at der var Tendenser hos andre Medlemmer af Venstre, baade hos Frede Boisen og J. C. Christensen, til at lægge mere Vægt paa den lokale Repræsentation for Befolkningen i tyndt befolkede Egne, men Høgsbro holdt paa, at Kravet om een Folketingsmand for 16 000 Indbyggere skulde gennemføres bogstaveligt, saaledes at vi fik lige og almindelig Valgret her i Landet.

Det ærede Medlems Ræsonnement var meget farligt set fra hans Synspunkt. Det gik ud paa at sammenligne Valgretten med Lønninger og Skatter. Eet er formal Løn, et andet real Løn. Ja vel, der kan vi nøjagtigt regne ud, om den formale Løn i Virkeligheden er den samme, man kan ganske bestemt, naar man tager Livsforødenheders og Levnedsmidlers Priser o. s. v., regne ud, hvad Reallønnen er. Saa tager det ærede Medlem Skatterne. Ja, naturligvis kan vi ikke paalægge alle Medlemmer af Samfundet den samme Kopskat alene af den Grund, at ikke alle er i Stand til at betale det samme. Dette overføres af det ærede Medlem paa Valgretten. Nu skal vi ikke blot tælle Stemmerne, nu skal vi veje dem. Det var det, Højre gjorde, da vi havde den privilegerede Valgret i gamle Dage. Det er altsaa det, det ærede Medlem vil ind paa igen.

Men hvad er Konsekvensen? Det er enten, at vi vender tilbage til den privilegerede Valgret og vejer Stemmerne paa den Maade, idet man siger, at de, der har den større Interesse i de økonomiske Anliggender, bør ogsaa have større Stemmeret end de, der ingen har; eller at vi gaar til den anden Yderlighed, Bolschevismen, idet Bolschevismen i Rusland erklærer, at de i Forvejen økonomisk begunstigede Samfundsklasser, Arbejdsgiverne, har i Forvejen en saadan Indflydelse, at de bør have mindre Stemmeret eller slet ingen Stemmeret, hvorimod de Folkeklasser, der ingen saadan økonomisk Indflydelse har forud, bør have Valgretten. Det ærede Medlems Tankegang fører lige ud i Bolschevismen.

Hvis man altsaa ikke valgte, som det ærede Medlem vil nøjes med, at betragte Stillingen vertikalt og gøre Forskel paa Land og By, men hvis man, hvad man med samme Grund kan gøre efter det ærede